IX. évfolyam. Celldömölk, (Kis-Cell) 1907. április 14. 15. szám.

Kemenesvidék

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE".) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE".)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre : . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, „Sas"-szálloda, 5-ös számu szoba. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű küldemények.

Uj törvény a gazdasági cselédekről.

A szociális irányu törvényhozás képezi most az ország benső konszolidációjának legelemibb feltételét. Szerencsére olyan férfiak kezében van letéve az ország sorsa akik kellő érzékkel birnak a kor intő jelszavai iránt és egész erejüket, képességüket latba vetik, hogy ebben az irányban maradandót cselekedjenek a munkálkodó nép javára. Éppen ezért örömmel üdvözöljük azt a törvényjavaslatot, melynek tervezetét most tette közzé Darányi Ignác földmivelési miniszter és amely alkalmas arra hogy a legmesszebbremenőleg kielégitse a munkásmizériák miatt már oly régen panaszkodó gazdaközönséget és a földbirtokosokat.

Nyilvánvaló, hogy a törvény célzata az hogy helyreállitsa a gazda és cselédje között a régi patriarkális viszonyt, melyet az utóbbi évtizedben teljesen megbolygatott a szociálista izgatás.

Régebben a béres és családja a gazda családjához tartozónak tekintetett. Egy asztalnál ettek, egy házban laktak és bubanbajban egymáshoz tartozónak tudták egymást. Ezt a szép célt próbálja szolgálni a Darányi ujtörvénye, és hogy eléri-e vele e célt, azt csak a jövő fogja megmutatni.

Nem tisztára az urak munkája ez a tervezet. A miniszter parasztokat hivott magához szaktanácskozásra, kiválasztott néhány értelmes foldmives embert és meghallgatta a véleményüket, figyelembe vette kivánságaikat és respektálta észrevételeiket.

Az egyszerü földmivesek véleménye alapján készült ez a tervezet, amely számol minden helyzettel és körülménynyel, amelybe a gazda és cselédje juthat.

Van azonban e tervezetnek néhány olyan intézkedése, amely a laikus előtt tulszigorunak és középkori izünek tünhetik fel. Ilyen a házifegyelemre vonatkozó szakasz, amely feljogositja a gazdát, hogy cselédje és annak családja felett házi fegyelmet gyakoroljon. Továbbá az a szakasz, amely a szerződését megszegő cseléddel szemben a karhatalom igénybevételét megengedi.

De ezek az intézkedések csak az előtt tünhetnek fel tulszigoruaknak, akik nem ismerik ezt az ezernyi és ezernyi bajt, amely az utóbbi időben a munkaadó ellen állástfoglaló cseléd és a munkaadó közötti huzavona tolytán támadt.

Aki megakarja védelmezni a magyar föld tulajdonosainak jogait, aki rendezett állapotokat akar terembeni a kastélyban, a kurián és a pusztán, az nem nyulhat keztyüs kézzel ehhez a kérdéshez. Csak radikális, energikus intézkedésekkel lehet megvédelmezni a magyar föld termését a megmivelők renitenciája ellen. A javaslaton minden esetre lehet, esetleg kell is enyhiteni, de szigoruan körül kell bástyázni a munkaadónak azt a jogát, hogy munkásával a humanizmus és a méltányosság határain belül föltétlenül rendelkezzék. Bármint kiabáljanak is azok, akik mindenáron arra törekesznek, hogy az ellentéteket a föld megmunkálói és tulajdonosai között szitsák, ennek a törvénynek intenciói üdvössek mind a két fél számára. Óhajtandó tehát, hogy minél hamarabb megvalósuljon.

Természetesen ezzel még nincsen kimeritve a sorozatos szociális törvényhozási muuka, amelyre teljes egészében szükség van, hogy teljesen pacifikáljuk a falut. Nagy munka van még hátra: a munkásnak minden irányban való megvédelmezése a munkaadóval szemben, a fokozatos adóreform, amely a kis birtokot az aránytalan adó szörnyü nyomása alól felszabaditsa, a parcellázás, amely a föld éhes népet földhöz juttatja. Ha ezt a három kérdést megoldottuk, biztositottuk hazánk fejlődését előre nem látott időkre.

TÁRCA.

Az igazgató.

Vámos, az öreg szinigazgató szokott panaszos hangján szólalt meg:

— A legnagyobb csodák közé tartozik, ha a szinigazgató eléri az átlagos emberi kort. Miért? Azért, mert primadonnák vannak. A primadonna több pusztittást visz véghez a szinigazgató szervezetén, mint például egy tüdőhurut vagy egy veselob. Erre kész vagyok letenni a hitet Isten és ember előtt.

Figyelmeztettük az öreget, hogy kissé tuloz. De ő mosolygott megjegyzésünkön. Banatosan, keserűen mosolygott, mint aki ideáljait temeti s nem bizik abban, hogy azok feltámadnak.

— Mit tudtok ti? — kérdezte, a szokása szerint maga válaszolt a kérdésére.

— Csak egy esetet emlitek, Mili esetét. Kántor Milinek hivták azt a primadonnát, kit én fedeztem fel, azaz nem is én, hanem a társulati szolgám akinek a szeretője volt. Mikor a karmester megpróbálta a hangját, lámpalázba esett. Nem a Mili, hanem a karmester. Majd leszéült a zongora mellől. Konstatálta, hogy hangterjedelme három oktáv. Egyenletes, fénylő, csengő mindenütt.

— Ezzel a hanggal, mondotta, kétszer meg lehet hóditani a világot egymásután.

— Nos, folytatta az igazgató, szerződtettem, tanitattam és két év mulva primadonna lett belőle, Nagyon is kész. Egy rigolyája sem hiánytott. Ugy énekelte Szép Helénát, ahogy akarta. Amellett olyan tudatlan volt, mint egy ausztráliai benszülött. Egy darabban azt kellett neki mondani: „Isten veled, Madrid!" A próbán rárivalt az ügyelőre:

— Hol van az a Madrid? Ki játszsza? Miért nincs a próbán? Ha én el tudok jönni, ő is itt tarthatja az orrát.

Alig tudtuk vele megértetni, hogy Spanyolország fővárosa nem jöhet el Kecskemétre próbálni.

— De — folytatta az igazgató — a szinpadon helyt ált. Szép volt s csupa szív és tüz. Sohasem láttam banalisnak. Valami érdekes eredetiséget tudott minden szerepbe belevonni. A közönség bomolt utánna. Star lett s ezt ő nagyon jól tudta. Minden alkalommal a legkiméletesebb modorban hányta szemünkre, hogyha ő nem játszik, üres házak vannak.

Adhatjátok mondotta — fityfiringós fityfenét, ha nem játszom, nemjön a közönség.

— Figyfiringós fityfene alatt, — magyarázta a szinigazgató — a Bánk bán és a többi hazafias drámákat értette. A drámai szinészek morogva türték a sulyos sértéseket. Végre is tudták, hogy Mili keres pénzt nekik. S ez a tudat keserü, lesujtó volt... Egyszer aztán az történt, hogy Mili megszökött. Pardon, rosszul fejeztem ki magamat: Megszöktette magát egy főhadnagygyal. Azt hiszitek, hogy szerette? Dehogy. Az egész szökés hatalmi kérdésből származott. A főhadnagy nem Milinek hanem a másodénekesnőnek udvarolt.

Ez sértette az önérzetét. Előszedte összes

Sirolin

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza

„Roche"

UJDONSAGOK.

— **Aprilis 11.** A Bánfiy-féle április 11-iki „nemzeti“ ünnepet városunkban a hivatalokban és az iskolákban ünnepelték meg. A vasuti állomás épületéről hatalmas nemzeti trikolor jelezte, a „nemzeti“ ünnepet, másutt zászló nem volt kitüzve.

— **Közgyülés.** A polg. Olvasóegylet, a mult vasárnap tartotta meg rendes évi közgyülését, melyen mindössze 12. mond. tizenkét tag jelent meg és ezekből állott a közgyülés. A közgyülés jóváhagyta a mult évi zárszámadásokat, amely 35 korona deficittel záródott s ezután az összes jelenvoltakat beválasztottak a tisztviselő karba. Konstatáltatott, hogy az egylet tagjai egyre fogynak, ez az oka, a mult évi deficitnek is. Rég megirtuk mi már, hogy a polgári olvasóegylet jelenlegi helyiségében nem fog zöldagra vergődni, hátrafelé megy mint a rák. Igy van-e tisztelt vezetőség? Vagy tán nincs igazunk?

— **Sorozás.** Celldömölkön a sorozás, mint azt már régebben közöltük lapunkban, folyó hó 19-én, a jövő pénteken veszi kezdetét.

— **Szerencsétlenség** Palfy Géza ostffyasszonyfai lakos, a mult csütörtökön Ságról jövet, a sági utcaban kocsijaival egy 60 cm. mélységu lyukba hajtott bele ott, ahol a kövezési munkálatokat végzik a felbontott uton. A lyuknál és a kőhalmaznál sem kordon, sem lámpás nem volt, igy a kövezeti munkálatokat végző céget terheli a mulasztás. Palfy Géza ugy maga, mint lova és kocsija sérüléseket szenvedett, aki e miatt a valalkozó cég ellen karteritési pert indi tott s egyuttal kihagasért is feljelentette a czéget.

— **Öngyilkos uradalmi hajdu.** Ruzsa Mihály sági uradalmi hajdu kedden öngyilkossági szándékkal a Marcal folyóba vetette magat és belehalt. Az öngyilkost 7 kiskoru árvaja siratja.

— **A „Sas“ vendéglő vége.** Az egykor hires celli „Sas“ vendéglő, mely Kemenesalja gentry családjainak kedvelt vendéglője volt, rövid néhány hónap alatt felveszi a néhai nevet s magánház lesz belőle. A „Sas“ czelőtt másfél évtizeddel Kemenesalja legnevezetesebb vendéglője volt, a vidék urai itt adtak egymasnak találkát s bizony számtalanszor megesett, hogy a „Sas“-ban éjjel nappal szólt a zene s a cigányok állva aludtak. A „Sas“ mostani bérlője, Bálint István ismert vendéglős, julius 1-én megy ki a „Sas“-ból saját vendéglőjébe a sagi utcaban levő egykori „Zöldfa“ vendéglőbe.

— **Megkezdték az aszfaltérozást.** A járdák aszfsltérozása a héten vette kezdetét a Gyarmathy-téren, Ha kedvező idő lesz s valami kedvezőtlen időjárás nem hátraltatja a munkálatokat, azt hisszük a járdák aszfaltérozásával majus végére elkészül a vállalkozó cég. A kövezési munkalatokat már jóval előbb elkezdték

— **Öngyilkos haramiavezér.** Savanyu József Dunántul egykor rettegett haramiavezére, akit a szombathely törvényszék 1886 évben itélt el örökös fegyházra s ebből 20 évet a váci fegyházban töltött, honét csak a mult év őszén szabadult ki gróf Csáky Károly váci püspök közbenjárására s azóta rokonainál Veszprémmegyében élt, a héten kedden, a veszprémmegyei Tótvázsony község határában levő sósi pusztán, revolverrel halántékon lőtte magát s nyomban meghalt. A betyárkorszak egyik leghiresebb, rettegett hőse ott pusztult el, ahol sokálg réme volt a közönségnek. Savanyu József, az öngyilkossá vált egykori rablóvezér legutóbb a veszprémi közkórházban feküdt hetekeu at betegen, honnét csak nemrég távozott el mint lábbadozó beteg, s öccsséhez Savanyu Jánoshoz a tótvázsonyi uradalomhoz tartozó sósi pusztára ment, aki ott birkásgazdá, Savanyu Józsi mióta a veszprémi kórházból elment, folyton panaszkodott, hogy nagy fájdalmai vannak s megunta az életét. Kedden egyedü volt otthon és akkor határozta el, hogy öngyilkos lesz. Savanyu Józsi öngyilkossága előtt tisztaruhat vett magára, felöltötte lobogós gatyáját, pitykés dolmanyát, rámis sarkantyus csizmáját s fejébe tette az árvalányhajas perge kalapját. Aztán asztalhoz ült és öreg görbe betükkel ezt irta egy papirosra:

Nem birom tovább a nagy fájdalmakat.
Józsi.

E néhány szótag leirása után kötelet keresett elő, odakötözte magat derékon egy székhez, a revolver csövét agyához illesztette meghuzta a ravaszt s a golyó agyába furódott, mely nyomban megölte. Felső teste lehanyatlott a székről s felborult, öccse ugy találta meg a padlón vérében fekve. Savanyu József holttetemét csütörtökön temették el a község és a környékbeli majorok lakóságainak élénk részvételele mellett,

— **Gőzgépkezelők és kazánfűtők.** legközelebbi képesitő vizsgai Sopronban aprilis hó 21-én délelőtt 9 órakor a Sopron varosi villanytelepen lognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a n. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Utelecki utca 10) beküldendők.

— **A földmivelésügyi miniszter a hiziparért** A haziipar egyik legfontosabb faja a szék és kosárfonás, amely különösen télviz idején, a mikor a mezei munka szünetel, a falunépnek egyedüli biztos keresetforrását képezi. Ehhez azonban nagymennyiségü fuzfa kell. A földmivelésügyi miniszter akként akarja a fuzfatenyésztést intenzivebbé tenni, hogy azon községeknek, amely 1—2 holdas nemes fuzfatelepet allit fe s azt 50 cm. mélyre megtorgatja, holdankint 100 korona segélyt és ötvenezer darab fuzdugvanyt adományoz. A kérvényeket november hó 30-aig kell benyujtani a jarasi hatóság utján.

— **A díjnokok fizetésrendezése.** A kormány a tarsadalom legterhesebb, legléleköbb munkát végző tagjainak, a díjnokoknak is adott husvéti ajándékot. Évek nosszu soran hiába kopogtattak a díjnokok a kormányoknál sanyaru helyzetük javitásán. Sikere nem volt. A posta azonban az ország összes díjnokainak meghozta a rég várt fizetés rendezését, Az uj fizetésrendezés szerint megszünik az 1 korona 60 filléres napidij. A legkisebb napidij 2 korona és a legnagyobb 4 korona lesz. Ebben a 4 boronás napidijban azonban a budapesti és fiumei napidijasoknak lesz részük, az orszig egyéb helyein 3 korona 50 fillérig vihetik fol. Az előléptés 60 fill. emelkedéssel három izben három évenkint történik. Az a díjnok, akit téhát ma neveztek ki, 9 év mulva eléri a legnagyobb díjat, a 3 korona 50 fillért. Nem valami bő javadalmazás biz ez, de tekintettel az álam pénzügyi helyzetére és az eddiki állapotokra, elég szép gondoskodásról tanuskodik. A fizetésrendezéssel kapcsolatban megállapitották, hogy az összes díjnokok mikép oszlanak meg fizetésik szerint. Budapesten és Fiumében az összes díjnokok 40 százaléka 2 korona 50 fillér, 30 százaléka 3 korona, 15 százaléka 3 korona 70 fillér. 10 százaléka 4 korona napidijat kap, egyéb helyeken 40 százaléka 2 korona, 30 százaléka 2 korona 50 fillér, 15 százaléka 3 korona és 15 százaléka 3 korona 50 fillér napidijban részesül. Igen humanus része az intézkedésnek az, hogy ezen megállapitott létszámon felül is részesül minden díjnok magasabb illetményben, ha a három évi szolgálati időtt betöltötte. A három évi előléptetés folyamata 1907 évi november 1-től veszi kezdetét.

— **Szülők figyelmébe!** A pápai állami tanitóképző intézet I. osztályában a jövő 1907 8. tanévre 14 teljesen ingyenes, 8 féldíjat fizető és 3 ösztöndijas hely jön üresedésbe. A kedvezményes helyek a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát szép eredménnyel vegzett tanulóknak fognak adományoztatni. A folyamodványok beküldésének hataridejе május 31-ik napja.

— **A póttartatékosok segélyezése.** Hosszu vajudás utan végre ez az ügy is dülőre került. A pénzügyminiszter marcius hó 23-an kiadott 33259. szamu rendelete értelmében az 1905 évi ujoncozás elmaracasa folytán kivételes, tényleges szolgalatra behivott póttartalékosok részére a honvédelmi miniszter altal megallapitott segélyösszegek kiutaltattak. Vasvármegye 10 járásanak területén 16669 korona 17 fillér kerül kiosztásra mely összeg járásonkint a következőleg oszlik meg: Celldömölk 1290 kor. 41 fill. Felsőőr 3435 kor. 86 fill. Körmend 1591 kor. 44 fill. Kőszeg 998 kor. 51 fill. Muraszombat 2123 kor. 11 fill. Németujvar 644 kor. 64 fill. Sarvár 494 kor, 69 fill. Szentgottgárd 1354 kor. 66 fill. Szombathely 2838 kor. 44 fill. és Vasvár 1897 korona 51 fillért. A segélyek az illetékes adóhivatalnál már felvehetők és pedig a rendelet értelmében bélyegtelen nyugtak ellenében.

— **A felső légutak katarusai és köhögés** ellen a „Sirolin-Roche“ segit. Tartalmazza a rég bevált creoset-szerek összes gyógyhatásait. Nem izgat s teljesen méregtelen. A melett pedig oly jóizü, hogy hónapokon át szihesen használják. gyógytárakban kathatók.

csábitó eszközeit s harmadnapra megszöktette magát. Abban a pillanatban nem gondolt se hirnévre, se a tarsulat sorsára, csak a pillanatnyi sikerre. Mondom, rettenetes temperamentum volt. Primadonna nélkul maradtunk. Ereztem, hogy itt gyorsan kell tennünk valamit. Utánna jártam és megtudtam, hogy a főhadnagy egy heti szabadságot kért s Kaposvarra utazott. Utánna utaztam, másnap este Kaposvaron voltam s hamarosan kifürkésztem, hogy a szökevények a Korona szallóban laknak. En is ott vettem szállast. Este az étterem ajtajaban sikerült megcsipni a főhadnagyot. Nagyon derék szőke fiu volt. Valami bar.. Becipeltem a szobamba és ott egy nagy drámai jelenést rögtönöztem. Lefestettem helyzetünket. Kértem, könyörögtem, fenyegetőztem,

— Ha vissza nem adja nekünk, koldusbotra juttat. Negyven ember megy koldulni télviz idején, fagyban... hóban.

— En is fenyegettem, hogy már rég kitavaszodott. A főhadnagy se vette észre, Nagyon meg volt induva s mindenre hajlandónak igérkezett.

— De mit tegyek? Hogy csináljam?

— Hogy? Megmondom. Utazzék el valahova. Szökjön meg.

— De kérem.

— Kérem, kérem, est modus in rébusz.

— Ne beszeljen rébuszokban — rivalt reám. Mondja egyszerüen, hogy mit tegyek?

— Nos, a következő tanácsot adtam neki: irja meg néhány sorban, hogy felső helyről parancsot kapott valami fontos katonai küldetésben azonnal elutazni, Irja, hogy nagyan sajnálja stb. stb.

— Jó — mondotta a főhadnagy — megteszem. De mit irjak, hogy hová utazom, mert az a hölgy képes utannam utazni?

— Hova? Hm. Irja egyszerüen, hogy Baltimoréba.

— Baltimore? Hol is van az?

Egyikünknek se jutott eszébe. De az mellékes. A derék katona hősiessen, halálmegvetéssel irta meg a levelet s az esti vonattal el is utazott. Persze nem Baltimoréba.

— Mikor Lili — folytatta a szinigazgató — a critikus sorokat elolvasta, minpössze annyi rendezést tett, hogy a vacorat hozzák fel a szobájába. En csak másnap reggel kopogtattam nála. Ösztönte örömmel ugrott a nyakamba.

— Eppen most gondoltam magam. Elképzeltem, hogy micsoda pofákat csinál! Ha ha!

— Jóizüen kacagott. En is nevettem. No, csak hogy eszébe jutottam én is — mondottam s leültem, hogy vele reggelizzem, A reggeli után, mintha bizolute semmi sem történt volna, csomagolt és tudakolta, hogy mikor utazunk Mindezt azzal a kedves természetességgel, mely a szinpadon oly ellenállhatatlanná tette. Harmadnap mar fel is lépett ujra. Csak ugy vagta ki a maga s hangot. A kaland semmi nyomot sem hagyott, se a lelkén, se a torkán. Félig már el is felejtette. De egy hét mulva mégis eszébe jutott. Az öltöző előtt találkozott velem s rám hajolt. Azt sugta a fülembe, hogy levelet kapott.

— Baltimoréból? — kérdeztem. —

— Persze hogy onnan. De ne szójon ám senkinek. —

Megigértem. Aztán a sülyedőbe mentem... hogy szabadon kikacagjam magamat.

Zöldi Márton.

Emlékszel-e . . .?

Emlékszel-e? Egy csendes estén,
Vallamra hajtád le fejed,
S hizelgő, csalfa, álnok szókkal,
Ugy hazudtál hű szerelmet.

Emlékszel-e? Hogy másnap korán,
Elküldtél hozzam egy fiu,
Ki szép szavakkal átaladott
Egy lakodalmi meghivót.

Dózsa Lajos.

— **Anyaghalmaz miatt** lapunk mai számából több hirdetés kimaradt, melyet a jövő számunkban pótolunk.

— **A tüdővész pusztítása hazánkban.** A belügyminisster jelentése szerint 1904 ben Magyarországban tüdővészben elhalt 77.923 egyén. A magyar birodalomban 1906 december havában gümőkórban elhalt 5883 egyén. Ebből a Dunántúlra esik!

Baranya megye	—	—	—	84
Pécs városa	—	—	—	13
Fejér megye	—	—	—	49
Székesfehérvár város		—	—	6
Győr megye	—	—	—	42
Győr város —	—	—	—	7
Komárom megye	—	—	—	42
Komárom város	—	—	—	4
Moson megye	—	—	—	32
Somogy megye	—	—	—	103
Sopron megye	—	—	—	77
Sopron varos	—	—	—	10
Tolna megye	—	—	—	69
Vas megye	—	—	—	118
Veszprém megye	—	—	—	63
Zala megye	—	—	—	106
			Összesen	860

CSARNOK.

A gyöngyök.

Írta: TÓTH ADORJÁN.

Két napja volt nálam s hogy bealkonyult, karjaival körülfogta nyakamat és igy szólt:

— Gyöngyöket akarok. Hallod, — én gyöngyöket akarok!

És mivel az éjszaka, amely után az egész napon keresztülsóvárogtam, már beköszöntött, hát megigértem neki a gyöngyöket.

Reggel aztán elmentem a gyöngykereskedőkhöz, ahol megtudtam, mily drágán árulják azokat. Mindent eladtam tehát, ami a kunyhóban volt, kivéve az ágyat, hogy legyen neki ezután is min átheverni az egész napot s nekem az egész éjszakát végigálmodni. Ráadásul eladtam még magamat is s cserébe olyan hosszu gyöngy füzért hoztam magammal, hogy kétszer körülcsavarhatta a nyakán és még akkor is egy nagy darabot maga után huzott a porban.

Megsimogatta kicsiny, de kegyetlen kezeivel a hajamat s megköszönte a gyöngyöket.

Két nap mulva megint elém állott és igy szólt:

— Most meg gyémántokat és rubintokat akarok, de annyit, hogy ujjaimat egészen elfödjék a gyürük. Hallod, — jobb kezem gyémántokat, bal kezem meg rubintokot akar!

De én szeliden magam mellé huztam az ágyra s a gyöngyöket, miket a nyaka körül viselt és a porban huzott maga után, egyenkint vettem ujjaim közzé. És elmondottam a gyöngyök árát, egyenkint: ez itt az öreg szekrénybe került, melyben a fehérnemüket tartottuk, ez itt az asztalba és tányérokba, melyeken ettünk, ez itt a könyvekbe, melyek a polcon állottak, ez meg itt a bibliába . . . és mindegyik gyöngynek árát elmondtam rendre . . . aztán felemeltem a zsinór végét a földről és elmondtam a piros gyöngyök árát is: ez itt az anyám emlékebe került, ez itt a jövő iránti reményembe, ez meg itt a remények iránti örömömbe . . . és igy megbecsültem valamennyi gyöngyöt a legutolsót is, a legdrágábbat, aminek a szivem békessége volt az ára.

Ő pedig felállott mellőlem és igy szólt:

— Én mégis gyémántokat és rubintokat akarok. S ha te szegény vagy, hogy megvehesd nékem, ugy menj és add el a szemedfényét, a szivedet.

És mialatt ezeket mondá, kis lábával — nem volt nagyobb mint egy-egy gyöngyszem — rátaposott a porban heverő gyöngyszemekre. Én megcsókoltam kicsiny, de kegyetlen ajkait és elmentem a gyémánt meg a rubint kereskedőkhöz.

Ezek azonban sirva fakadtak és a nyakamba borultak, hogy megmondtam az árt, amit a gyémántokért meg a rubintokért tudok adni. És zokogva mondták, hogy ilyen árért sem gyémántjukat, sem rubintjukat nem tudják ide adni. Csak pénzért. És zokogtak rajtam, pedig öreg zsidóemberek voltak.

Igy aztán üres kezekkel tértem haza. Ő már a kunyhóm előtt fogadott és mindkét kezének ujjait felém nyujtogatva, várta a gyürüket. S mikor megtudta, hogy semmit sem hozhattam neki, nyaka köré kulcsolta karjait, fejét hátra vetette s duzzogva nézett rám.

— Hol vannak a gyöngyeid? kérdém.

Ajkait gunyolódva huzta felre, nem is válaszolt.

Most vettem csak észre, hogy a kunyhó padlója tele és tele van apró, széttapodott gyöngyökkel. Nyakán meg csupasz selyemzsinór lógott, melyre a szemek voltak füzve.

Eléje térdeltem és elborítottam csókokkal kicsiny lábait — oly kicsinyek voltak, hogy egyszerre egy gyöngyszemet tudtak csak széttaposni — aztán megfogtam a selyemzsinór két végét, összehurkoltam s teljes erővel magam felé huztam.

Egy halk sikolyt lehetett csak hallani.

Akkor felkeltem és a holt testet az ágyra tettem.

KÖZGAZDASÁG.

A Trieszti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

f. évi márcus hó 21-én tartott 75 ik közgyülésén terjesztettek be az 1906. évi mérlegek.

Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok ovációban részesült, melyek a világ minden részéről a legszivélyesebb formában megnyilvánultak.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31 én érvényben volt életbiztositási tőkeösszegek 849.570,242 korona és 52 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 38.662,846 korona és 74 fillére rugtak. Az életbiztositási osztály díjtartaléka 23 657,468 k. 7 f. 232,734,159 korona 5 fillére emelkedett.

A tüzbiztositási ágban, beleértve a betörési és tükörüveg biztositást, a dijbevétel 15.386,704,734 kor. biztositási összeg után 25.505.395 kor. 14 fil. volt, miből 9.306,044 kor. 45 fill. viszontbiztositásra fordittatott, ugy, hogy a tiszta dijbevétel 16.199,450 korona 69 fillére rugott, amely összegből 11 538,632 korona 29 fillér mint dijtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedekessé vált dijkötelezvények összege 103 743.788 kor. 95 f.

A szállitmánybiztositási ágban a dijbevétel kitett 3.916,243 kor. 47 fillért, mely a viszontbiztositások levonása után 1 676,243 korona 96 fillére rugott.

Károkért a társaság 1906-ban 34.650.665 korona 27 fillért folyósitott. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesitett kárfizetéseket a társaság alapitása óta károk fejében 761.570,345 kor. és 95 filérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.014 452 korona 75 fillére rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerint nyereségtartalék, mely 5,200.000 koronát tesz ki, az értékpapirok árfolyamingadozására alakitott tartalék, — mely a 3 729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 17 013.704 kor. 71 fillére emelkedett, továbbá felemlitendő a 160,060 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, — mely az idei átutalással 1.119,637 korona 45 fillért tesz ki. Ezeken kivül fennáll még egy 1.471,110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztositási osztalyban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlitse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangu értékekben vannak elhelyezve, az — idei átutalások folytán 270.052,078 kor. 64 fillérről 292.979,592 kor. 76 fillére emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

Ingatlanok és jelz. köv. 51,530,990 kor. 74 fillér.

Eletbiztositási kötvényekre adott kölcsönök 22 590,292 kor. 99 fill.

Letéteményezett értekpapirokra adott kölcsönök 2 228 403 kor. 80 fill.

Értékpapirok 201.268,234 kor. 28 fil.

Tárca-váltók 564,481 kor. 84 fill.

A részvényesek biztositott adóslevelei 7.350,000 korona.

Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával 7 347,189 kor. 14 fill.

Összesen 292.979,592 kor. 76 fill.

Ezen értékekből 60,5 millió korona magyar értékekre esik.

Kérje ingyen

és bármelyik magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főárjegyzékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkel-, ezüst- és aranyérák, valamint mindennemű ezüstös arany és ezüst áruk, hangszerek, ékszerek és béraruk stb.-ről eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra — — —	K 3.—
System Roskopf patent óra — —	K 4.—
Brájci eredeti system Roskopf patent	K 5.—
Rejegyzett „Sas Roskopf" nikkel rem.	K 7.—
Ezüst remontoir óra „Gloria" művel	K 7.50
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel —	K 11.50
Ébresztőóra K 2.90, Konyhaóra — —	K 2.—
Schwarzwaldi óra K 2.50, Kakukóra	K 3.50

Minden órára 3 évi irásbeli jótállás. — Hiszen kockázat! Becserélés megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS

Első óragyár és ékszerkereskedési árudháza, Brünn 1, 6 szám. (Csehország.)

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz

a kiadóhitalva.

ELÖKERITÉS.

Gleditschia, elősövény.

Bármily tálajban gyorsan fejlődik, sürü, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellontáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sürün, hogy apró csirke, malac sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerités. Fölöbbje még az ia, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jegesi pincébe tartatnak. Ezer darab 12 kor, rendesen ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomtatott ültetési és kezelési képes utasitást minden rendelőshez adok. Akinek elökerités nem felel meg, szálithatok sodronyszövetet, a legtökéletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

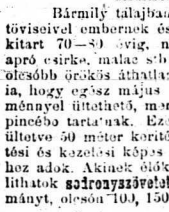

Szőlőlugas minden háznak legszebb disze, egy gyüjtemény 8 fajbót 20 tő, egy tő 2—300 fürtöt terem.

Szőlőoltványok táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemegefaj, szigorunan válogatott tökéletes forradási és fajtiszta, dusgyökerü példányok

DELAWARE

sima vessző, minden szál megfakad, csak ez a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektár terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellenésége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leirást és képes árjegyzéket, tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatással ingyen és bármelyik küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirt. **NAGYKÁGYA**

Levelezés minden nyelven.

UJDONSAGOK.

— **Aprilis 11.** A Bánfiy-féle április 11-iki „nemzeti" ünnepet városunkban a hivatalokban és az iskolákban ünnepelték meg. A vasuti állomás épületéről hatalmas nemzeti trikolor jelezte, a „nemzeti" ünnepet, másutt zászló nem volt kitüzve.

— **Közgyülés.** A polg. Olvasócgylet, a mult vasárnap tartotta meg rendes évi közgyülését, melyen mindössze 12. mond. tizenkét tag jelent meg és ezekből állott a közgyülés. A közgyülés jóváhagyta a mult évi zárszámadásokat, amely 35 korona deficittel zaródott s ezutan az összes jelenvoltakat beválasztottak a tisztviselő karba. Konstatáltatott, hogy az egylet tagjai egyre fogynak, ez az oka, a mult évi deficitnek is. Rég megirtuk mi már, hogy a polgári olvasóegylet jelenlegi helyiségében nem fog zöldagra vergődni, hátrafelé megy mint a rák. Igy van-e tisztelt vezetőség? Vagy tán nincs igazunk?

— **Sorozás.** Celldömölkön a sorozis, mint azt már régebben közöltük lapunkban, folyó hó 10-én, a jövő pénteken veszi kezdetét.

— **Szerencsétlenség** Palfy Géza ostffyaszszonyfai lakos, a mult csütörtökön Ságról jövet, a sági utcában kocsijaival egy 60 cm. mélységü lyukba hajtott bele ott, ahol a kövezési munkálatokat végzik a felbontott uton. A lyuknál és a kőhalmaznál sem kordon, sem lámpás nem volt, igy a kövezeti munkalatokat végző céget terheli a mulasztás. Palfy Géza ugy maga, mint lova és kocsija sérüléseket szenvedett, aki e miatt a vállalkozó cég ellen karteritési pert inditott s egyuttal kihagasért is feljelentette a czéget.

— **Öngyilkos uradalmi hajdu.** Ruzsa Mihály sági uradalmi hajdu kedden öngyilkossági szándékkal a Marcal folyóba vetette magát és belehalt. Az öngyilkost 7 kiskoru árvaja siratja.

— **A „Sas" vendéglő vége.** Az egykor hires celli „Sas" vendéglő, mely Kemenesalja gentry családjainak kedvelt vendéglője volt, rövid néhány hónap alatt felveszi a néhai nevet s magánház lesz belőle. A „Sas" ezelőtt másfél évtizeddel Kemenesalja legnevezetesebb vendéglője volt, a vidék urai itt adtak egymásnak találkát s bizony számtalanszor megesett, hogy a „Sas"-ban éjjel nappal szólt a zene s a cigányok állva aludtak. A „Sas" mostani bérlője, Bálint István ismert vendéglős, julius 1-én megy ki a „Sas"-ból saját vendéglőjébe a sági utcaban levő egykori „Zöldfa" vendéglőbe.

— **Megkezdték az aszfaltérozást.** A járdák aszfsltérozása a héten vette kezdetét a Gyarmathy-téren, Ha kedvező idő lesz s valami kedvezőtlen időjárás nem hatraltatja a munkálatokat, azt hisszük a jardák aszfaltérozásával majus végére elkészül a vallalkozó cég. A kövezési munkalatokat már jóval előbb elkezdték

— **Öngyilkos haramiavezér.** Savanyu József Dumántul egykor rettegett haramiavezére, akit a szombathely törvényszék 1886 évben itélt el örökös fegyházra s ebből 20 évet a váci fegyházban töltött, honét csak a mult év őszén szabadult ki gróf Csáky Károly váci püspök közbenjárására s azóta rokonainál Veszprém megyében élt, a héten kedden, a veszprémmegyei Tótvázsony község határában levő sósi pusztán, revolverrel halántékon lőtte magát s nyomban meghalt. A betyárkorszak egyik leghiresebb, rettegett hőse ott pusztult el, ahol sokáig réme volt a közönségnek. Savanyu József, az öngyilkossá vált egykori rablóvezér legutóbb a veszprémi kórházban feküdt heteken át betegen, honnét csak nemrég távozott el mint lábbadozó beteg, s öccsséhez Savanyu Jánoshoz a tótvázsonyi uradalomhoz tartozó sósi pusztára ment, aki ott birkásgazda, Savanyu Józsi mióta a veszprémi kórházból elment, folyton panaszkodott, hogy nagy fájdalmai vannak s megunta az életét. Kedden egyedül volt otthon és akkor határozta el, hogy öngyilkos lesz. Savanyu Józsi öngyilkossága előtt tisztaruhát vett magára, felöltötte lobogós gatyáját, pitykés dolmányát, rámis sarkantyus csizmáját s fejébe tette az árvalányhajas perge kalapját. Aztan asztalhoz ült és öreg görbe betükkel ezt irta egy papirosra:

Nem birom tovább a nagy fájdalmakat.

Józsi.

E néhány szótag leirása után kötelet keresett elő, odakötözte magát derékon egy székhez, a revolver csövét agyához illesztette meghuzta a ravaszt s a golyó agyába furódott, mely nyomban megölte. Felső teste lehanyatlott a székről s felborult, öccsese ugy találta meg a padlón vérében fekve. Savanyu József holttetemét csütörtökön temették el a község és a környékbeli majorok lakóságainak élénk részvételele mellett,

— **Gőgépkezelők és kazánfűtők.** legközelebbi képesitő vizsgai Sopronban aprilis hó 21-én délelőtt 9 órakor a Sopron varosi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgalati kérvények a m. kir. kereskedelmi iparfelügyelőséghez (Ujteleki utca 10) beküldendők.

— **A földmivelésügyi miniszter a háziparért.** A haziipar egyik legfontosabb faja a szék és kosárfonás, amely különösen télviz idején, a mikor a mezei munka szünetel, a falunépnek egyedüli biztos keresetforrását képezi. Ehhez azonban nagymennyiségü fűzfa kell. A földmivelésügyi miniszter akként akarja a fűzfatenyésztést intenzivebbé tenni, hogy azon községeknek, amely 1—2 holdas nemes fűzfatelepet allit fel s azt 50 cm. mélyre meglorgatja, holdankint 100 korona segélyt és ötvenezer darab fűzdugvanyt adományoz. A kérvényeket november hó 30-aig kell benyujtani a jarasi hatóság utján.

— **A dijnokok fizetésrendezése.** A kormány a tarsadalom legterhesebb, leglélekölőbb munkát végző tagjainak, a dijnokoknak is adott husvéti ajándékot. Évek nosszu során hiába kopogtattak a dijnokok a kormányoknál sanyaru helyzetük javitásán. Sikere nem volt. A posta azonban az ország összes dijnokainak meghozta a rég várt fizetés rendezését. Az uj fizetésrendezés szerint megszünik az 1 korona 60 filléres napidij. A legkisebb napidij 2 korona és a legnagyobb 4 korona lesz. Ebben a 4 boronás napidijban azonban a budapesti és fiumei napidijasoknak lesz részük, az ország egyéb helyein 3 korona 50 fillérig vihetik fel. Az előléptés 60 fill. emelkedéssel három izben három évenkint történik. Az a dijnok, akit tehát ma neveztek ki, 9 év mulva eléri a legnagyobb dijat, a 3 korona 50 fillért. Nem valami bő javadalmazás biz ez, de tekintettel az állam pénzügyi helyzetére és az eddiki állapotokra, elég szép gondoskodásról tanuskodik. A fizetésrendezéssel kapcsolatban megállapitották, hogy az összes dijnokok mikép oszlanak meg fizetésik szerint. Budapesten és Fiumében az összes dijnokok 40 százaléka 2 korona 50 fillér, 30 százaléka 3 korona; 15 százaléka 3 korona 70 fillér, 10 százaléka 4 korona napidijat kap, egyéb helyeken 40 százaléka 2 korona, 30 százaléka 2 korona 50 fillér, 15 százaléka 3 korona és 15 százaléka 3 korona 50 fillér napidijban részesül. Igen hu nimus része az intézkedésnek az, hogy ezen megállapitott létszámon felül is részesül minden dijnok magasabb illetményben, ha a három évi szolgálati időtt betöltötte. A három évi előléptetés folyamata 1907 évi november 1-től veszi kezdetét.

— **Szülők figyelmébe!** A pápai állami tanitóképző intézet I. osztályában a jövő 1907 8. tanévre 14 teljesen ingyenes, 8 féldijat fizető és 3 ösztöndijas hely jön üresedésbe. A kedvezményes helyek a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát szép eredménnyel vegzett tanulóknak fognak adományoztatni. A folyamodványok beküldésének hatarideje majus 31-ik napja.

— **A póttartatékosok segélyezése.** Hosszu vajudás utan vegre ez az ügy is dűlőre került. A pénzügyminiszter március hó 23-án kiadott 33259. szamu rendelete értelmében az 1905 évi ujoncozás elmaracása folytán kivételes, tényleges szolgalatra behivott póttartalékosok részére a honvédelmi miniszter által megallapitott segélyösszegek kiutaltattak. Vasvármegye 10 járásának területén 16669 korona 17 fillér került kiosztásra mely összeg járásonkint a következőleg oszlik meg: Celldömölk 1290 kor. 41 fill. Felsőőr 3435 kor. 86 fill. Körmend 1591 kor. 44 fill. Kőszeg 998 kor. 51 fill. Muraszombat 2123 kor. 11 fill. Németujvar 644 kor. 64 fill. Sarvár 494 kor, 69 fill. Szentgottgárd 1354 kor. 66 fill. Szombathely 2838 kor. 44 fill. és Vasvar 1897 korona 51 fillért. A segélyek az illetékes adóhivatalnál már felvehetők és pedig a rendelet értelmében bélyegtelen nyugtak ellenében.

— **A felső légutak katarusai és köhögés** ellen a „Sirolin-Roche" segit. Tartalmazza a rég bevált creoset-szerek összes gyógyhatásait. Nem izgat s teljesen méregtelen. A mellett pedig oly jóizü, hogy hónapokon át szihesen használják. gyógytárakban kathatók.

csábitó eszközeit s harmadnapra megszöktette magát. Abban a pillanatban nem gondolt se hirnévre, se a tarsulat sorsara, csak a pillanatnyi sikerre. Mondom, rettenetes tempe.atum volt. Primadonna nélkül maradtunk. Éreztem, hogy itt gyorsan kell tennünk valamit. Utanna jártam és megtudtam, hogy a főhadnagy egy heti szabadságot kért s Kaposvarra utazott. Utánna utaztam, másnap este Kaposvaron voltam s hamarosan kifürkésztem, hogy a szökevények a Korona szallóban laknak. En is ott vettem szállast. Este az étterem ajtajaban sikerült megesipni a főhadnagyot. Nagyon derék szőke fiu volt. Valami bar.. Becipeltem a szobamba és ott egy nagy drámai jelenést rögtönöztem. Lefestettem helyzetünket. Kértem, könyörögtem, fenyegetőztem.

— Ha vissza nem adja nőnk, koldusbotra juttat. Negyven ember megy koldulni télviz idején, fagyban... hóban.

— En is feléjtettem, hogy már rég kitavaszodott. A főhadnagy se vette észre, Nagyon meg volt indulva s mindenre hajlandónak igérkezett.

— De mit tegyek? Hogy csinaljam?

— Hogy? Megmondom. Utazzék el valahova. Szökjön meg.

— De kérem.

— Kérem, kérem, est-mecus in rébusz.

— Ne beszéljen rébuszokban — rivalt reám. Mondja egyszerü n, hogy mit tegyek?

— Nos, a következő tanácsot adtam neki: irja meg néhány sorban, hogy első helyről parancsot kapott valami fontos katonai küldetésben azonnal elutazni, Irja, hogy nagyan sajnálja stb. stb.

— Jó — mondotta a főhadnagy — megteszem. De mit irjak, hogy hová utazom, mert az a hölgy képes utannam utazni?

— Hova? Hm. Irja egyszerüen, hogy Baltimoréba.

— Baltimore? Hol is van az?

Egyikünknek se jutott eszébe. De az mellékes. A derék katona hősiessen, hálá megvetéssel irta meg a levelet s az esti vonattal el is utazott. Persze nem Baltimoréba.

— Mikor Lili — folytatta a szinigazgató — a critikus sorokat elolvasta, minpössze annyi rendezést tett, hogy a vacorat hozzák fel a szobajába. En csak másnap reggel kopogtattam nála. Őszinte örömmel ugrott a nyakamba.

— Eppen most gondoltam magam. Elképzeltem, hogy micsoda pofákat csinál! H ha ha!

— Jóizüen kacagott. En is nevettem. No, csak hogy eszébe jutottam én is — mondottam s leültem, hogy vele reggelizzem, A reggeli után, mintha b zolute semmi sem történt volna, csomagolt és tudakolta, hogy mikor utazunk Mindezt azzal a kedves természetességgel, mely a szinpadon oly ellenállhatatlanná tette. Harmadnap már fel is lépett ujra, Csak ugy vagta ki a magas hangot A kaland semmi nyomot sem hagyott, se a lelkén, se a torkán. Félig már el is felejtette. De egy hét mulva mégis eszébe jutott. Az öltöző előtt találkozott velem s rám hajolt. Azt sugta a fülembe, hogy levelet kapott.

— Baltimoréból? — kérdeztem. —

— Persze hogy onnan. De ne szó'jon ám senkinek. —

Megigértem. Aztán a sülyedőbe mentem, hogy szabadon kikacagjam magamat.

Zöldi Márton.

Emlékszel-e . . .?

Emlékszel-e? Egy csendes estén,
Vallamra hajtád le fejed,
S hizelgő, csalfa, álnok szókkal,
Ugy hazudtál hű szerelmet.

Emlékszel-e? Hogy másnap korán,
Elküldtél hozzam egy fiu,
Ki szép szavakkal átaladott
Egy lakodalmi meghivót.

Dózsa Lajos.

— Anyaghalmaz miatt lapunk mai számából több hirdetés kimaradt, melyet a jövő számunkban pótolunk.

— A tüdővész pusztitása hazánkban. A belügyminisster jelentése szerint 1904 ben Magyarországban tüdővészben elhalt 77.923 egyén. A magyar birodalomban 1906 december havában gümőkórban elhalt 5883 egyén. Ebből a Dunántu'ra esik!

Baranya megye	—	—	—	84
Pécs városa	—	—	—	13
Fejér megye	—	—	—	49
Székesfehérvár város	—	—	—	6
Győr megye	—	—	—	42
Győr város	—	—	—	7
Komárom megye	—	—	—	42
Komárom város	—	—	—	4
Moson megye	—	—	—	32
Somogy megye	—	—	—	103
Sopron megye	—	—	—	77
Sopron varos	—	—	—	10
Tolna megye	—	—	—	69
Vas megye	—	—	—	118
Veszprém megye	—	—	—	63
Zala megye	—	—	—	106
			Összesen	860

CSARNOK.

A gyöngyök.

Irta: TÓTH ADORJÁN.

Két napja volt nálam s hogy bealkonyult, karjaival körülfogta nyakamat és igy szólt:

— Gyöngyöket akarok. Hallod, — én gyöngyöket akarok!

És mivel az éjszaka, amely után az egész napon keresztülsóvárogtam, már beköszöntött, hát megigértem neki a gyöngyöket.

Reggel aztán elmentem a gyöngykereskedőkhöz, ahol megtudtam, mily drágán árulják azokat. Mindent eladtam tehát, ami a kunyhóban volt, kivéve az ágyat, hogy legyen neki ezután is min átheverni az egész napot s nekem az egész éjszakát végigálmodni. Ráadásul eladtam még magamat is s cserébe olyan hosszu gyöngy füzért hoztam magammal, hogy kétszer körülcsavarhatta a nyakán és még akkor is egy nagy darabot maga után huzott a porban.

Megsimogatta kicsiny, de kegyetlen kezeivel a hajamat s megköszönte a gyöngyöket.

Két nap mulva megint elém állott és igy szólt:

— Most meg gyémántokat és rubintokat akarok, de annyit, hogy ujjaimat egészen elfödjék a gyürük. Hallod, — jobb kezem gyémántokat, bal kezem meg rubintokot akar!

De én szeliden magam mellé huztam az ágyra s a gyöngyöket, miket a nyaka körül viselt és a porban huzott maga után, egyenkint vettem ujjaim közzé. És elmondottam a gyöngyök árát, egyenkint: ez itt az öreg szekrénybe került, melyben a fehérneműket tartottuk, ez itt az asztalba és tányérokba, melyeken ettünk, ez itt a könyvekbe, melyek a polcon állottak, ez meg itt a bibliába, . . . és mindegyik gyöngynek árát elmondtam rendre . . . aztán felemeltem a zsinór végét a földről és elmondtam a piros gyöngyök árát is: ez itt az anyám emlékebe került, ez itt a jövő iránti reményembe, ez meg itt a remények iránti örömömbe . . . és igy megbecsültem valamennyi gyöngyöt a legutolsót is, a legdrágábbat, aminek a szivem békessége volt az ára.

Ő pedig felállott mellőlem és igy szólt:

— Én mégis gyémántokat és rubintokat akarok. S ha te szegény vagy, hogy megvehesd nékem, ugy menj és add el a szemedfényét, a szivedet.

És mialatt ezeket mondá, kis lábával — nem volt nagyobb mint egy-egy gyöngyszem — rátapósott a porban heverő gyöngyszemekre. Én megcsókoltam kicsiny, de kegyetlen ajkait és elmentem a gyémánt meg a rubint kereskedőkhöz.

Ezek azonban sirva fakadtak és a nyakamba borultak, hogy megmondtam az árt, amit a gyémántokért meg a rubintokért tudok adni. És zokogva mondták, hogy ilyen árért sem gyémántjukat, sem rubintjukat nem tudják ide adni. Csak pénzért. És zokogtak rajtam, pedig öreg zsidóemberek voltak.

Igy aztán üres kezekkel tértem haza. Ő már a kunyhóm előtt fogadott és mindkét kezének ujjait felém nyujtogatva, várta a gyürüket. S mikor megtudta, hogy semmit sem hozhattam neki, nyaka köré kulcsolta karjait, fejét hátravetette s duzzogva nézett rám.

— Hol vannak a gyöngyeid? kérdém.

Ajkait gunyolódva huzta felre, nem is válaszolt.

Most vettem csak észre, hogy a kunyhó padlója tele és tele van apró, széttapodott gyöngyökkel. Nyakán meg csupasz selyemzsinór lógott, melyre a szemek voltak füzve.

Eléje térdeltem és elborottam csókokkal kicsiny lábait — oly kicsinyek voltak, hogy egyszerre ezy gyöngyszemet tudtak csak széttaposni — aztán megfogtam a selyemzsinór két végét, összehurkoltam s teljes erővel magam felé huztam.

Egy halk sikolyt lehetett csak hallani.

Akkor felkeltem és a holt testet az ágyra tettem.

KÖZGAZDASÁG.

A Trieszti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

f. évi március hó 21-én tartott 75 ik közgyülésén terjesztettek be az 1906. évi mérlegek.

Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok ovációban részesült, melyek a világ minden részéről a legszivélyesebb formában megnyilvánultak.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31 én érvényben volt életbiztositási tőkeösszegek 849.570,242 korona és 52 fillért tettek ki és az év folyamán bevett dijak 38.662,846 korona és 74 fillére rugtak. Az életbiztositási osztály dijtartaléka 23 657,468 k. 7 f. 232,734,159 korona 5 fillére emelkedett.

A tüzbiztositási ágban, beleértve a betörési és tükörüveg biztositást, a dijbevétel 15.386,704,734 kor. biztositási összeg után 25.505.395 kor. 14 fil. volt, miből 9.306,044 kor. 45 fil. viszontbiztositásra fordittatott, ugy, hogy a tiszta dijbevétel 16.199,490 korona 69 fillére rugott, amely összegből 11 538,632 korona 29 fillér mint dijtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedekessé vált dijkötelezvények összege 103.743.788 kor. 95 f.

A szállitmánybiztositási ágban a dijbevétel kitett 3.916,243 kor. 47 fillért, mely a viszontbiztositások levonása után 1 676,243 korona 96 fillére rugott.

Károkért a társaság 1906-ban 34.650.665 korona 27 fillért folyósitott. Ehhez hozzáalva az előbbi években teljesitett kárfizetéseket a társaság alapitása óta károk fejében 761.570,345 kor. és 95 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.014 452 korona 75 fillére rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerint nyereségtartalék, mely 5,200.000 koronát tesz ki, az értékpapirok árfolyamingadozására alakitott tartalék, — mely a 3 729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 17 013.704 kor. 71 fillére emelkedett, továbbá felemlitendő a 160,060 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, — mely az idei átutalással 1.119,637 korona 45 fillért tesz ki. Ezeken kivül fennáll még egy 1.471,110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztositási osztalyban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlitse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangu értékekben vannak elhelyezve, az — idei átutalások folytán 270.052,078 kor. 64 fillérről 292.979,592 kor. 76 fillére emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezvé:

Ingatlanok és jelz. köv. 51,530,990 kor. 74 fillér.

Eletbiztositási kötvényekre adott kölcsönök 22 590,292 kor. 99 fill.

Letéteményezett értekpapirokra adott kölcsönök 2 228 403 kor. 80 fill.

Értékpapirok 201.268,234 kor. 28 fil.

Tárca-váltók 564,481 kor. 84 fill.

A részvényesek biztositott adólevelei 7.350,000 korona.

Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követelésinek levonásával 7 347,189 kor. 14 fill.

Összesen 292.979,592 kor. 76 fill.

Ezen értekekből 60.3 millió korona magyar értékekre esik.

Kérje ingyen

és bármentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főárjegyzékeinket, 3000-nél-több rajzzal, mindennemű nikkel-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szelíd arany és ezüst áruk, hangszerek, cséfé- és bőrárak stb.-ről eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra	K 5.—
System Roskopf patent óra	K 4.—
Svájci eredeti system Roskopf patent	K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf" nikkel rem.	K 7.—
Ezüst remontoir óra „Gloria" művel	K 7.50
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel	K 11.50
Ébresztőóra K 2.80, Konyhaóra	K 3.—
Schwarzwaldi óra K 2.80, Kakukóra	K 3.50

Minden órára 3 évi irásbeli jótállás. — Biztosan kockázat! Beszerélés megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS

Első óragyár és szétküldési áruház, Brünx 4, 6 szám. (Csehország.)

Hirdetèseket

jutányos áron felvesz

a kiadóhitalva.

ELÖKERITÉS.

Gleditschia, elösövény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sürü, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sürün, hogy apró csirke, malac stb. nem mehet át: ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerités. Fáidaye míg az ia, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemetők felásva jeges pincébe tartatnak. Ezer darab 12 kor, rendesen ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomtatott ültetési és kezelési képes utasitást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerités nem felel meg, szállithatok sodronyszövetet, a legtökéletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas minden háznak legszebb disze, egy gyüjtemény 8 fajbót 20 tő, egy tő 2—300 fürtöt terem.

Szőlőoltványok táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemegefaj, szigorun válogatott tökéletes forradási és fajtiszta, dusgyökerü példányok

DELAWARE

sima vessző, minden szál megfakad, csak ez a legnemesebb faj, melyből en 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektós terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellesége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leirást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bármentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirt. **NAGYKÁGYA**

Levelezés minden nyelven.

HIRDETMÉNY.

Ő Excellenciája Batthyány Lajos Gróf ur szabad-battyáni szőlőgazdasága elad azonnali szállitásra a miniszteri szakvanyoknak mindenben megfelelő, betegség és jegyverés mentes I-ső osztályu dus-g, erős venyigével biró szőlő ojtványokat.

Az ojtványok két évesek és ojtvány szőlők hiányának pótlására kiválóan alkalmasak.

Olasz rizling — 7800 drb.
Mézes feher — 8800 »
Ezerjó — 7950 »
Siunkamenka — 1660 „
Erdei feher — 80 „

Répária postális alanyra

Az ojtványok ára 1000 darabonkint 240 korona.

Azonkivül eladó még nagyobb mennyiségu, őszi szedésu curópai sima vessző u. m. Ezerjó és Olasz rizling 1000 darabonkint 7 korona. Az árak csomagolással. Szabádbattyan vasut állomason értendők. — Az ojtványok és vesszők bármikor megtekinthetők. Megrendelések az ár 25%-ának beküldése mellett fogadtatnak el, a többi utánvételeztetik. — Bővebb felvilágositással szolgál: Noll Ferenc uradalmi intéző, Szabadbattyan, (vasut, tavirda és posta) telefon: Székesfehérvár 132 szám.

CSATÁRY KÁROLY

polgári és egyenruha szabó

SZOMBATHELY,

Király-utca, Techet-féle házban.

Készitek a legujabb divat szerint, a legkitünőbb kivitelben, versenyképes árakon, teljes garancia mellett, mesteri szabásban a legfinomabb magyar, angol és francia szövetekből

férfi-ruhákat

és elvállalom bármiféle

egyenruhák

készitését is.

Kivánatra mintákat küldök, avagy egy levelező-lapon történt meghivásra bárhová személyesen elmegyek.

Szives támogatást kérve, — maradtam illő tisztelettel

Csatáry Károly,
polg. és egyenruha szabó
SZOMBATHELY

Szőlőoltványok

minszterileg előirt minőségben, 17 faj csemege, 19 borfajban háromfele alanyon, **fajtisztán nemes talajra is** Gyökeres vessző Portalis, Sotomis, Monticola, Aramon, Rupentris, Gamin No 1. és 2. kapható:

Vállalati szőlőtelepnél

BILLÉD.

Torontál megye.

Legolcsóbb arak!

Készlet:

271.000 oltvány, 250.000 gyökeres.

AZ INTÉZŐSÉG.

NAGY DIJPÁLYÁZAT.

Hogy cégünkre, áruink jóságára a nagyközönség összes rétegének figyelmét felhivjuk, elhatároztuk, hogy egy általános

nagy dijpályázatot

rendezünk olyképp, hogy abban hazánk összes lakói részt vehetnek minden fáradtság és költség nélkül.

Cégünk ötven elő magyar kitünőségnek, ugymint: szinészno, énekesno, szinész, iró, festő, zeneszerző, szobrász, stb. nevét és születési évét, hónapját és napját boritékba zárva és lepecsételve

Gászner Béla dr. kir. közjegyző urnak,
(lakik Budapest, Bárvány-u. 4.)

megőrzés végett átadott minden egyes boritékra egy-egy értékes nyereményt, összesen tehát

ötven nyereményt,

koztük nagyon értékeset is jegyeztünk fel és pedig:

1. dij 300 korona aranyban.
2. „ 1 gramofon 6 drb. lemezzel
3. „ 1 fonograf 6 drb. lemezzel
4. „ 1 kitünő hegedü tokban.
5. „ 1 kitünő harmonika
6. dij 1 igen finom fuvola
7. „ 1 kitünő citera
8. „ 1 kitünő ariston 10 hangjeggyel
9. „ I kitünő intona 10 hángjeggyel
10. „ I madárutánzó

és még negyven darab igen értékes nyereménytárgy.

Azok a pályázók, kiknek születési éve, hónapja és napja az ötven kiválasztott kitünőségünk bármelyikének születési idejével teljesen egyezik, azon nyereményre tarthat igényt, amely nyeremény a lepecsételt boritékokra jegyezve van.

Akik tehát a pályázatban résztvenni óhajtanak, nem kell mást tenniök, mint pontos cimüket és születési évüket, a napot egy levelezőlapra irva lehető leggyorsabban hozzánk beküldeni és pedig azért, mert az esetben, ha több pályázé születési napja egyezik, ugy az részesül előnyben, kinek felelete előbb érkezett be, amit a postabélyeg kelte bizonyitani fog. Az ötven kitünőségnek születési ideje

1841. január 1-től 1890. december 31. közt váltakozik.

A pályázatok beküldésének határideje 1907. ápr. 25-ike; a pályázat eredményének kihirdetése s a dijak kiosztása 1907. május hó 2-án lesz közölve

Hazafias tisztelettel

Sternberg Armin és Testvére

Cs. és kir. udvari hangszergyárosok. Nagy zongoraraktár és zongorakölcsönző intézet. Az összes létező hangszerek dusan felsz. raktara.

Budapest, VII., Rákóci-ut 36-ik szám.

Árjegyzék mindenféle hangszerekről bérmentve és ingyen.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSITO TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a Triesti Általános Biztositó Társaság **a legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztositó intézetünk** mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: **élet-, tüz-, szállitmány-, üveg-, betöréses-lopás-** és **harangtörés** és **repedés** elleni biztositásokat. Közvetit továbbá: **jégbiztositásokat a Magyar jég és viszontbiztositó rt.**, valamint **baleset elleni biztositásokat** az **„Első o. általános baleset ellen biztositó társaság“** számára.

A kiscelli ügynökség:

Szagán János.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Vörösváry Könyvnyomda és kiadóvállalat gyomaitján Devecseben 1907.